

ФРАНСИС КАРСАК

ПЛАНИНИТЕ НА СЪДБАТА

Част 1 от „Тераи Лапрад“

Превод от френски: Вълкана Христова, 2002

chitanka.info

В контролната кула на космодрума Джонвил грейна червената лампа и зазвъня тревожен сигнал. Към Офир приближаваше звездолет. Бент Андерсън остави настрана книжката, която допреди малко беше прелиствал лениво — тук нямаше защо да се бърза — и завъртя креслото си към контролния пулт.

— Внимание момчета, по местата!

Джон Кларк вдигна глава от шахматната дъска и, без да пуска топа от ръката си, каза:

— Чакай де, има още време. Нека свършим играта.

Но Чунг вече седнаше пред пулта отдясно на Андерсън.

— После ще довършим — каза той. — И без това си мат след три хода!

Кларк възнагради дребничкия кореец с убийствен поглед, сви рамене и също зае мястото си зад пулта. Екранът светна и на него се появи лицето на капитана на звездолета.

— Тук „Денеб“, товарен кораб на компанията за Междупланетни превози. Искам разрешение за кацане. Трябва да оставя двама пътника. По-точно пътник и половина...

— Ха, какво означава това?

— Сами ще видите. Коя писта ни давате?

— Която си харесате. Космодрумът е празен. Впрочем, какъв ви е тонажа?

— Дванайсет хиляди и шестстотин тона.

— Тогава кацайте на девета площадка. Ние ще ви насочваме.

* * *

— Спокойно, Лео! Не ставай от койката. Не вярвам никак на тези инертони. Прекалено е старо това корито. Аз отивам в командната кабина при капитана — оказа ми чест, като ме покани да наблюдавам кацането.

Сврхълвът обърна към Тераи Лапрад своята огромна глава и като притвори наполовина жълтите си очи, се прозя лениво.

— И това ли е всичко, което имаш да ми кажеш, Лео? Е, добре, и на толкова съм доволен.

Тераи трябваше да се наведе и да се промъкне странично през тясната врата на каютата, която не беше пригодена за такъв гигант като него — дори сред олимпийските атлети два метра и десет сантиметра не се срещат често. После бе принуден да се свива и в асансьора, който го издигна към командната кабина.

— А, ето ви и вас, Лапрад! Сядайте, шампионе! Места колкото щещ, особено след като онези господа от дирекцията решиха, че развалини тип „Звезда“ могат да минат без трети пилот и навигатор. След пет минути ще сме кацнали. Вижда се космодрумът и дори преподавателят на материя. Когато преди двайсет години изобретиха това чудо, мислех, че ще остана без работа. Но за мое щастие всичко, което предават, стига до крайната точка във вид на прах. За минерални суровини не е от значение, но за машини и стоки — о-хо-хо! Да не говорим за хора или животни — дори за кайма не стават. Така че засега без нас и нашите кораби не могат да минат, приятелю!

Капитан Лоутръп се разсмя гръмогласно и се облегна на креслото си.

Тераи огледа останалите членове на екипажа — МакНейш и Ямамото. Заедно с механика Бойл, който сега се намираще в машинното отделение, това бяха единствените му спътници в продължение на три дълги седмици. Макар и да не бяха кой знае какви гении, в областите на математиката и астрономията можеха да съперничат на мнозина земни учени. Освен това бяха превъзходни събеседници на чашка и опасно заядливи противници на карти. Но скоро и те ще изчезнат завинаги от живота му, както и много други, останали далеч назад в миналото или отнесени от смъртта. Като родителите му. Пред погледа, на Тераи отново се метнаха огнените езици на пожара, подпален от бомбите на фанатици-фундаменталисти. Тогава той отчаяно и напразно търсеше родителите си в горящото здание. Лео, тогава съвсем мъничко лъвче, му скочи в ръцете. В кабината на заседналия асансьор Тераи видя два овъглени трупа на сътрудници... После срещна един от подпалвачите и му строши врата — впрочем едва ли някой забеляза това, — а таванът рухна и те с Лео се спасиха по чудо... Да върви по дяволите тази Земя с нейните откачени и бесни глави!

Воден от насочващ лъч, „Денеб“ плавно се спусна, използвайки гравитроните си, и меко докосна бетона на космодрума.

— И така, Лапрад, желая ти успех, въпреки че не си представям какво привлича човек като теб тази забравена от бог и дявол планета... О, нито дума повече, това не ме засяга. Не е изключено отново да се видим, нали? Светът е малък, казвам ти го аз, капитан Лоутръп, старият космически вълк! Сега разтоварваме багажа ти и отлитаме. С това отклонение загубихме доста време, а за компанията времето е пари. Нали така?

Тераи стисна ръката на капитана, после на МакНейш и накрая на Ямамото.

— Благодаря, приятелю, за уроците по карате!

Механик Бойл го чакаше до вратата на каютата и не смееше да влезе вътре заради Лео.

— Нещата ти са вече долу. Лично ги проверих. Довиждане, Лапрад! Често имаме пътници, но такива като теб — за пръв път. Жалко...

— Да вървим, Лео, но отначало дай да ти надяна нашийника! Знам, че не обичаш, но не всички тук знаят, че си свръхлъв, а не някой звяр, който е избягал от цирка. Ами ако от страх почнат да стрелят по теб? Аз, разбира се, ще убия глупаците веднага, но това няма да те възкреси.

С недоволен вид Лео позволи да му завържат нашийника и покорно последва Тераи до пътническия асансьор. Заедно излязоха на трапа.

В същия миг служителят втора категория Луиджи Тачини, който се намираще в кулата на космодрума, погледна екрана на телетайпа и неволно възкликна:

— Това е събитие! Знаеш ли, чичо, кой е пътникът от „Денеб“? Лапрад, три пъти световен рекордьор и олимпийски шампион.

— Стига си приказвал глупости, момче — срязва го Тачини-старши, началникът на космодрума. — Във Франция хората с фамилията Лапрад — с лопата да ги ринеш.

— Които се казват Тераи?

— Тераи? Е... тогава наистина е той. Но защо е дошъл тук?

— Според документите е геолог. Има връзки с Междупланетното металургично бюро. Придружава го някой си Лео.

— Лео? А фамилията?

— Просто Лео. Фамилия няма. А, ето ги!

На площадката на трапа се показва висока фигура, след която важно пристъпваше лъв.

— Представи си само — виждаме го тук, а може и да ни се удаде да поговорим с него!

От гласа на Луиджи бликаше възторг.

— Какво толкова да си представям... Човек като човек.

— Човек като човек ли? Ама и ти си един! На последната Олимпиада той подобри три световни рекорда за два дни! Нима може да е обикновен човек? Чичо, та ти просто нищо не разбираш от спорт!

— Добре де, прави каквото ти харесва, само не се приближавай до приятеля му Лео.

Звънна телефонът. Тачини-старши вдигна слушалката:

— Говори Старджън, директорът на ММБ на Офир II. С „Денеб“ трябва да пристигне един от нашите геолози, господин Лапрад. Веднага го изпратете при мен и не му пълнете главата с разни глупости. Ясен ли съм?

— Да, господин Старджън. Ще бъде изпълнено, господин Старджън.

Господин Старджън не добави нищо повече — просто се изключи.

— Луиджи, ето ти сгоден случай да се запознаеш с Лапрад. Ще го откараш в града. А аз ще трябва да избавя твоя кумир от формалностите. Чу ли какво каза господин Старджън? Ако искаш да постигнеш нещо тук, помни, че цялата тази планета принадлежи на ММБ.

Необикновените пътници се настаниха в глайдера. Луиджи усети горещо дишане в тила си и се обърна — огромната муцуна на Лео беше само на няколко сантиметра от лицето му.

— Мосю Лапрад, моля ви, кажете на вашия звяр да не ми диша във врата. Това-а-а... това ме отвлича.

— Няма защо да му повтарям. Той вече ви разбра, мосю...

— Тачини. Луиджи Тачини.

— Та ето какво, Тачини. Лео не е само лъв. Той е паралъв или както казват вестникарите — свръхлъв. С прилагане на насочени мутации учените са създали същество, което има ум на седемгодишно дете. Това същество, този лъв вече не е звяр! Виж какво високо чело има! Лео разбира човешка реч и може да отговаря — по свой начин.

Сврѣхлѣвѣтъ изрѣмжа нещо ритмично и полуразбираемо.

— Той те поздрави.

— Поразително! И кой го е направил?

— Моят баща и неговите приятели. Те загинаха. А заедно с тях загина и майка ми.

— Нима тези сврѣхлѣво̀ве... са се разбунтували?

— О, не. Десетина психопати затрупаха лабораторията със запалителни гранати. Само ние с Лео успяхме да се спасим.

— Но защо са го сторили?

— Кой може да знае какво става в главите на някои от така наречените хора! Навярно са обезумели от страх. Но Лео почна да се нервира, Луиджи. Той не обича, когато се говори за това. А и аз също.

— Извинявайте, мосю Лапрад... Бихте ли ми казали колко е вашият най-добър резултат на хиляда и петстотин метра?

— Три минути и петдесет. За мен тази дисциплина е трудна, както впрочем и за всички спринтьори. На по-късите разстояния бягам по-бързо, а при по-дългите накрая се задъхвам. Впрочем, от четири години насам не участвам в състезания.

— Защо? Вие сте толкова млад!

— Да, на два̀сет и четири съм. Но трябва да си напиша дисертацията. Научните изследвания и големият спорт дори днес са трудно съвместими. А аз съм обикновен атлет, а не сврѣхчовек, Луиджи.

— Французин ли сте?

— Не. В жилите ми тече кръв от четири раси: полинезийска, китайска, европейска и индийска. Май вече стигнахме. Благодаря ти, Луиджи.

— Докато сте тук, ако нещо ви е нужно, аз съм винаги...

— Благодаря. И още един съвет, Луиджи: усъвършенствай тялото си, но при това не забравяй, че да си човек е по-важно, отколкото да си шампион!

Старджън видя Тераи и той не му хареса: висок, атлетичен и строен. Директорът не обичаше хората да са по-високи и по-силни от него. Затова посрещна геолога сдържано.

— Препоръчаха ви университетите на Париж, Чикаго и Торонто. Лично аз се запознах с дисертацията ви за Бафинова земя и другите северни острови. Никак не е лоша. Тук разполагаме с достатъчно

превъзходни изследователи, но нито един истински геолог. Вие сте подходящ, въпреки младостта си. Отначало се заемете със съставяне на карти. Ще ви осигурим всички средства и съоръжения, в разумни граници, разбира се. Но ще изискваме и съответни положителни резултати. И още нещо — този ваш звяр май ще ви ограничава и дори може да стане опасен. Не е ли по-добре да се отървете от него, преди да е станала беда?

Тераи стана.

— Лео е включен в подписания от мен договор. Той ме е съпровождал и ще ме съпровожда навсякъде. Ако не сте съгласен, късаме договора и аз отлитам обратно. „Денеб“ още е на космодрума.

— Моля ви, не бъдете толкова избухлив! Просто съм загрижен и то за *ваши*те интереси, но щом това не ви харесва... Тогава звярът си остава, а вие поемате пълната отговорност. Разбрахме се, нали?

— Разбрахме се. Ще ми препоръчате ли някакъв хотел?

— В Джонвил няма хотели. Ние сме пионери, господин Лапрад, не забравяйте това. Между другото, тук има доста здравеняци, които едва ли ще се изплашат от мускулите ви, да не говорим за лъва. Всъщност строим една къщичка за вас. Предполагахме, че ще пристигнете с кораб на нашата компания след около месец. А засега опитайте в кръчмата — може би ще намерите стая под наем. Само не знам дали ще ви приемат със звяра...

— Ще разчитам на късмет...

— И още нещо, Лапрад. Колкото се може по-малко контактувайте със стиковете.

— Какви пък са тези?

— Аборигените. Така са ги нарекли изследователите — стикове, тояги. Наистина приличат на тояги. За щастие не са хуманоиди и няма никакви истории с техните жени. Понеже се приказва, че на другите планети мъжете... Е, достатъчно, камионът ще закара багажа ви до кръчмата. Утре точно в осем ви чакам в дирекцията. А, да, купете си местен часовник — продават се в магазините на компанията. Тук, на Офир, денонощието е от двацет и пет земни часа и дванайсет минути. А аз, господин Лапрад, обичам точността!

Гостилницата се оказа ниска дървена къща на два етажа, която се намираше в края на улицата на търсачите, работниците и инженерите. Стопанка на това заведение беше една млада вдовица, госпожа Симпсън, която го поддържаше с помощта на дъщеря си Ана. Въпреки изказаните от Старджън опасения, Лео беше приет добре. Госпожа Симпсън четеше редовно „Ридър дайджест“, а там само преди седмица се бе появила част от книгата на знаменития журналист Джо Диксън „Създания божии“, която се опитваше да осветли пред широката публика същността на сложните биохимични и генетични изследвания на Анри Лапрад. Тераи едва успя да се сдържи, когато любезната домакиня, преизпълнена с гордост, че в нейното заведение се е настанил такъв прославен учен, спомена тази книга. Та точно нейното надутото заглавие предизвика яростта на американските фундаменталисти, така влиятелни в някои щати, и това в крайна сметка доведе до трагедията.

Пълничката блондинка Ана пък мълчаливо се изчерви и това я направи още по-симпатична.

— Обедът е след два часа, мосю Лапрад — каза госпожа Симпсън. — А докато приготвят вашата стая, можете да отидете в съседния бар. Той също е наша собственост, бирата там е прекрасна, а и останалите напитки си струват.

Тераи отиде в бара и седна в един ъгъл, Лео се излегна в краката му. Безцветна сервитьорка попита какво ще поръчат.

— За мен бира. На Лео донесете кока-кола в голяма паница.

— Кока-кола... на този звяр?

— Какво да се прави — вкусът му не е изискан.

— Ама вие подигравате ли ми се?

— Моля, донесете и ще видите!

Посетителите се насъбраха около тях и с любопитство зачакаха продължението. Тераи се ядоса и се изправи на крака:

— Хей, приятели! Току-що пристигам, затова черпя всички. Вие сигурно работите в ММБ? Аз също. Желая само едно нещо: да живея в мир с всички. Но не ми харесва, когато ме зяпат като някакво чудовище, само защото съм атлет и с мен е Лео. Той е паралъв, разумът му е изкуствено развит. Това е всичко. А иначе си е обикновен лъв. И знайте, че е мирен и тих, докато не му досаждат или не го заплашват, а

тогава... Мисля, че добре знаете на какво е способен един разярен лъв? Лео може повече!

— Не се дразни, човече, не искахме да ти пречим! — възкликна един висок изследовател. — Но съгласи се, че не се случва всеки ден лъв да пие кока-кола!

— Добре де, гледайте, а после ни оставете намира. Тук ще съм поне една година, така че ще ни се нарадвате достатъчно.

Сервитьорката се върна с кутии бира и кока-кола, до тях на подноса стояха чаша и малка супена купа. Тераи отвори кутиите, изля кока-колата в супника, откъдето Лео под овациите на възхитените зрители излока напитката до дъно.

— Е, видяхте ли? А сега ни оставете на спокойствие. Повтарям още веднъж — днес черпя всички по една бира!

Така Тераи се запозна с бъдещите си колеги. Тук се бяха събрали най-различни хора: дипломирани геолози-изследователи и практични рудотърсачи; европейци, американци, руснаци, китайци, няколко африканци и дори един малаец. Всички те се разбираха на своеобразен англо-руски жаргон или — в зависимост от произхода на говорещите — на повече или по-малко правилен английски или руски, които отдавна бяха станали официалните езици на космоса.

Когато Тераи за десети път обясни защо е пристигнал на Офир II, в бара влезе човек, при вида на който разговорите затихнаха. Един дребничък механик-парижанин се надигна на пръсти и прошепна на ухото на Тераи:

— Холандеца! Не се закачай с него...

Лапрад се обърна и преценяващо огледа влезлия. На ръст беше колкото него, но по-широк в раменете, по-тежък и със забележимо изпъчен напред корем. Изглеждаше около трийсет и пет годишен. От тясното му лице, прилепени до счупения нос, гледаха хлътнали светлосинкави очички. По могъщата челюст към лявата буза пълзеше дълъг белег. Холандеца тръгна право към геолога.

— Ти ли си новия бос? Май идваш направо от детската градина! Да се разберем още веднага — когато съм тук, ще кротуваш! Аз съм Ван Донган! Пикал съм ти на всичките покровители и няма да позволя

да ме командва някакво си сукалче. Запомни го веднъж завинаги, защото не обичам да повтарям!

Той се обърна рязко и отиде в далечния ъгъл на бара, където седна на една маса далеч от останалите.

— Що за тип е този? — попита Лапрад съседа си.

— Той откри рудника Магрет, засега това е най-богатото находище. Преди твоето пристигане се смяташе за най-голямата жаба в нашата малка локва. И ще направи всичко възможно да си остане такъв.

— И ще може ли?

— Да, дявол да го вземе! За нещастие може.

— Струва ми се, че не го обичате.

— Никой не обича това животно. Той е силен като бик и бие до несвяст всеки, който му се опре. Ти също не си от слабите, но едва ли имаш такъв богат опит като него — Холандеца веднага прилага забранени хватки.

Тераи повдигна рамене — времето ще покаже.

В бара влезе старец с червен нос и очи на пияница. Неговият работен комбинезон някога е бил великолепен, но сега бе избелял напълно от слънцето и така изтърган, че всяка дупка на дрехата подсказваше колко е пропаднал притежателя й... или пък че всичко на този свят му е безразлично.

— А този кой е?

— Старият МакГрегор. Пие до припадане. Жалко. Преди двайсет години той преди всички кацна на планетата и откри първите находища. Първокласен инженер. Беше ни първият директор. А ето, че сега...

Механикът помълча известно време, после продължи:

— Но иначе е прекрасен човек, а трезвен е истинска съкровищница със знания за Офир. Само той знае езика на стиковете и е единственият, който може свободно да говори с тях.

— Защо се е пропил?

— Никой не знае. Едни говорят, че не може да гледа как компанията се отнася със стиковете, други твърдят, че е от любовна драма, трети — че в планините е преживял странна история, от която е мръднал. ММБ продължава да му плаща заплатата, защото никой друг

не познава Офир като него. Но напоследък така често се напива, че едва ли ще издържи дълго.

МакГрегор поръча още едно уиски. Пиянството му беше мрачно: всеки път дълго гледаше чашата си, после изведнъж я вдигаше до устата си и я изпиваше до дъно на един дъх. Никой, така изглеждаше, не му обръщаше внимание. Лапрад отново заговори със съседите си по маса, като се стараеше от разказите им да си състави представа за условията на работа, за опасните животни и растения, да понаучи нещо за труднодостъпните пътеки. МакГрегор се приближи до барплота за поредната чаша уиски. Видя, че Тераи го разглежда внимателно и промърмори недоволено:

— А, това си ти! Значи не ми остава много време...

И като залиташе, тръгна обратно към масата си.

— Какво искаше да каже?

— А, нищо особено — отвърна механикът. — Той си е чудак. Разправя ни, че уж знаел точно кога ще дойде смъртта му. Особено в дни като този, когато се налива така, току почне да ни го натяква, все едно...

Прекъсна го глух удар, последван от силен вик. Тераи се обърна. МакГрегор лежеше на пода с окървавено лице, а над него се беше надвесил Холандеца.

— Е, пияницо, получи ли си заслуженото? Може би искаш още?
— Холандеца се изправи със студена усмивка на лицето. — Гадният му пияница, бутна ме и аз му дадох един урок. Някой да има нещо против?

Прозвучаха неясни гласове, вдигна се глух ропот, който обаче бързо утихна. Лапрад сви рамене. В края на краищата това не го засягаше. Въпреки това отиде до падналия човек — искаше да му помогне.

— Ей, ти! Не го докосвай!

— И какво ще стане, ако го докосна?

— Ще те отуча да се бъркаш в работи, които не те засягат!

Тераи внезапно усети смъртна умора. „Само защото съм олимпийски шампион и с две глави по-висок от другите — помисли той, — всякакви говеда се натискат да се бият с мен, за да се убедят, че не са по-слаби и че не съм опасен за тях. Вече ми се случи толкова

пъти, че всичко ми изглежда еднакво. Добре де, каквото трябва — ще стане!“

— Ами, отучи ме. Лео, не мърдай от мястото си!

Ритникът бе нанесен така светкавично, че Тераи не успя да го избегне напълно — извъртя се и ударът се стовари върху ребрата, а не в корема. Въпреки болката той отскочи назад и с това смекчи правия десен, насочен в челюстта му. Юмрукът на Холандеца го перна по скулата и го принуди да отстъпи, като прескочи тялото на лежащия в безсъзнание МакГрегор. Ван Донган продължи яростната атака, но бе спрял от силен прав в брадата. След това Тераи само парираше ударите, на противника си, изучаваше го и изчакваше подходящия миг. Скоро случаят му предостави подходяща възможност и той заби левия си пестник в черния дроб на противника, като веднага добави десен в слънчевия сплит. Двата удара отекнаха глухо и почти едновременно. Ван Донган се сви надве, рухна на колена и накрая бавно се повали на една страна под възторжените викове на изумените зяпачи. Един от тях се изправи до Тераи и извика:

— Ей, приятел, сега можеш да поискаш от стария Жул каквото ти хрумне! Този мерзавец ни открадна две заявки, а когато надигнахме глас с Дъглас, бързо се озовахме в болницата. Все се надявах, че някой ще му свие сармите, но не очаквах, че ще бъде натупан по всички правила на двубоя. Къде си се научил да се биеш така?

— Занимавах се с малко бокс. А и често се спречквахме с матроси по островите...

— Малко бокс! Господи Боже милостиви, твоят прав удар ще повали и шампион, ръката ти е като мълния!

— Значи прав е Луиджи! Наистина си онзи знаменит атлет... Пази се!

Кафяво-червено тяло се метна във въздуха и събори нападателя на пода. Раздаде се кратък вопъл.

— Назад, Лео! Нали ти заповядах...

— Твоят лъв ти спаси живота — каза Жул. — Холандеца щеше да ти забие нож в гърба!

Тераи сграбчи гривата на любимеца си и го затегли с всички сили назад. Лео изрева и се обърна с оголени окървавени зъби, но като видя, че зад него е Лапрад, се успокои, мирно легна в ъгъла на стаята и се заоблизва досущ като котка.

— Извикайте лекар! — викна някой.

— Какъв ти лекар, бе! Катафалка!

Главата на Ван Донган беше странно деформирана, а скалпът му — почти одран. Но дясната му ръка още стискаше ножа. Побледнелите мъже се споглеждаха.

— Знаеш ли, приятел — каза един от тях, — ти и твоят лъв сте добра комбина. Най-добре е да сме твои приятели.

— Аз ще помогна на МакГрегор. Ако полицията ме потърси...

— Каква ти полиция? — иронично се изсмяха от тълпата. — Май трябва да кажеш директора. Той е тук и съд, и полиция. Холандеца му служеше вярно. Но ти не се бой. В твоя защита ще има толкова свидетели, дори и онези, които нищо не са видели! Получи си го, мръсникът!

Тераи се наведе и вдигна МакГрегор.

— Къде живее той?

— Да вървим — предложи Жул, — аз ще те заведа. А ти, Лоурънс, бягай за лекаря.

От кръчмата до къщата на МакГрегор нямаше и двеста метра. Нощта беше настъпила, първата нощ на Тераи на тази планета. Всичко тук му се струваше необикновено — и въздухът, който не беше кой знае колко различен от земния, и миризмата, и крясъците на нощните животни. Две луни се преследваха по непознатото небе. Лео, който подтичваше след стопанина си, често се спираше и миришеше вятъра. Внезапно някъде отляво се разнесе пронизителен яростен вой. Лъвът отвърна със заплашително ръмжене и приседна, готов за скок.

— Спокойно, приятелю! — разсмя се Жул. — Никаква опасност няма! Звярът, който реве така силно, е чисто и просто жаба, голяма колкото юмука ми. Край нас няма опасни животни. Ето, вече пристигнахме.

Лапрад влезе в стаята и положи МакГрегор на неоправеното легло. Тази дървена къща имаше само една стая с голям почернял от дима комин — очевидно тук зимите бяха студени. Маса, окуцели табуретки и купчини разпокъсани стари книги — това беше цялото обзавеждане. Докато Жул измиваше кръвта от лицето на шотландеца, Тераи поразгледа част от книгите — главно научни трудове по практическа геология и минно дело, няколко романа, и то на пет или шест различни езика.

— Мак говори ли всички тези езици?

— Да, а също и езика на стиковете, само той го знае добре. Аз, например, мога да кажа едва няколко думи. Дяволски труден е.

Без съмнение, МакГрегор беше културен човек.

— Ти каза, че бил инженер?

— Да, освен това беше и първият ни директор — преди Старджън и преди да се пропие.

— Как е сега?

— Скоро ще отвори очи. Ван Донган винаги прилага подли хватки... Прилагаше, за щастие! Не усещаш ли колко е хубаво да се говори за него в минало време?

— Нима толкова сте го ненавиждали?

— Той беше истинско говедо. И служеше на човек, който не знае жалост и мисли само за печалба. Сам ще се убедиш. Ти защо дойде тук, Лапрад?

— На Земята има прекалено много луди. Дойде ми до гуша.

— И тук е пълно с луди. За колко време си подписал договора?

— За година, с право на продължение.

— Само година? Изглежда наистина им трябва добър геолог, щом ММБ са се съгласили на такъв кратък срок. Да работиш за тях не е като да люпиш семки. Всичко, което са напечатали из рекламите си, е лъжа и измама! Открай време девизът на ММБ е „Иди или умри“, а още по-точно — „Иди и умри“!

— Какво пък толкова, времето ще покаже кое и как!

— Изглежда умееш да се браниш, олимпийцо, но... Аха! Мак се свести и отново е с нас.

Старецът се опита да се надигне от кревата, но Жул го задържа.

— Къде съм? Какво е станало с мен? О, главата ми!

— Холандеца ти я разби, понеже ти случайно го бутна. Лапрад се застъпи за теб, онзи гадняр се опита и на него да хвърли бой, но за щастие сгреша и сам се озова на пода. Тогава му хрумна да си поиграе с ножа, ала лъвът на Лапрад му свети маслото!

— Какво? А-а-ах, разбрах. Лапрад. Атлетът. Човекът на съдбата! Знаех, че трябваше да дойдеш, но не очаквах да е днес. Вече не помня всичко... А сега ми остава още половин година живот и трябва да върна един дълг... Планините на съдбата! Пухите или стиковете, както

вие ги наричат, знаят за това. И от това умират. Гласът всичко ми обясни...

Той отново падна на постелята и замлъкна. В къщата с бързи стъпки влезе лекарят.

— Какво е станало тук? Отново шегичките на Ван Донган, а? Кога ли най-сетне това ще престане?

— Вече престана, докторе. Няма повече да се грижиш за пострадалите от този мерзавец. Запознайте се, Лапрад, това е доктор Вертес, приятел на бедните рудокопачи и изследователи.

Доктор Вертес беше висок и слаб, с остра брада и пронизителен поглед, който му придаваше мефистофелски вид. Той впи очи в Лапрад.

— Прекрасен образец! Метис, нали?

— Да, и се гордея с това!

— Тук няма с какво да се гордееш, нито от какво да се срамуваш. Ха сега да видим пострадалия. Ако не пиеше като свиня, спокойно би прехвърлил стотака без гериатрична терапия. Вървете си, сам ще се заема с него.

Когато се върнаха в бара, вълнението още не беше утихнало. Трупът на Холандеца бе изнесен, но по пода се виждаха тъмнокафяви петна. Тераи беше посрещнат с викове „ура“, приятелски потупвания по раменете и покани за почерпка. Ана стоеше зад барплота, без да откъсва възхитени очи от смутения Тераи. Той се обърна се към хората в заведението:

— Чуйте, приятели! Бих желал да вечерям спокойно. Гладен съм и уморен. Бъдете така добри сега да ме оставите да си почина. Ще се виждаме още много пъти.

Той се нахрани заедно с Лео в малко сепаре. Ана носеше ястията и се изчервяваше всеки път, когато той я погледнеше или я заговореше. После Тераи отиде в наетата стая. Лео недоверчиво я изследва и едва тогава легна на прага.

— И от какво се опасяваш, Лео? Може пък наистина да си прав и днес да ни заплашва още нещо. Или утре, или другиден — всичко е възможно, ако, разбира се, това, което ми разказаха, е истина.

На следващия ден Старджън прие Лапрад повече от студено.

— Така значи, а?! Появяваш се тук с тоя лъв и веднага убиваш един от най-верните ми хора! Да, зная, че Ван Донган не е бил прав да

започва кавга. И разбира се, не е бил прав, когато ти е посегнал с нож. Имаш голям късмет, Лапрад, че толкова хора свидетелстваха в твоя полза. Иначе би се оказал зад решетките в очакване на звездолет за Земята. Впрочем, да оставим това настрана — било каквото било... Да се заловим за работа. Досега, поради липсата на истински геолог, се осланяхме на опита на рудотърсачите, единствено те проучиха повърхностните излази на руда по склоновете на платото Вира и по каньона на река Берое. Тук, тук и тук.

Той посочи местата на картата, окачена на стената.

— Ти ще имаш на разположение топографска схема, съставена по данни на аероснимки, и доклади на изследователите. Изучи я добре, данните са много, но следва да се уточнят и да им се даде правилно тълкуване. За помощник щях да ти дам Ван Донган, но ти го уби. Така че сега сам се оправяй както знаеш и както умееш.

— Ще взема Жул Тибо. Каква е практиката тук? Мислех, че с всички изследвания се занимава ММБ, но вчера чух и за индивидуални заявки.

— Ха, виж ти! Всъщност не съществуват никакви индивидуални заявки. Ако някой рудотърсач намери ценно и обещаващо находище, той поставя опознавателен знак със своето име и след внимателна проверка получава от нас допълнително възнаграждение. Понякога премията е доста значителна. Това са така наречените индивидуални заявки.

— Ясно. Разбрах. С какъв екип ще разполагам?

— Три чертожника-картографи. Относно рудотърсачите — използвай всеки, който ти хареса. Единственото, което ме интересува, са резултатите. Стаята ти е в края на коридора — шестнайсета. Но твоят лъв — да не ни се пречка в краката!

През следващите седмици Тераи работеше като бесен и дори вече взимаше разни материали в дървената хижа, която му служеше за жилище. Хижата не беше просторна, но удобно подредена, с работен кабинет, спалня, баня и кухня, която той почти не използваше, а предпочиташе да се храни в кръчмата. Беше успял да се запознае с почти всички хора от земната колония, което не беше чак толкова трудно, тъй като цялото население не надвишаваше триста души и то главно мъже. Имаше и няколко неомъжени жени и няколко семейни двойки с деца. С младите колонисти Лео бързо се сприятели, а когато

на десетия ден от пребиваването си на планетата догони и уби слязъл от платото „планински вълк“, то към приятелите му се прибавиха и майките.

Този „планински вълк“ беше първото голямо животно, което Тераи видя на Офир II. И наистина имаше прилика с вълците, макар кожата му да беше напълно гола и само главата бе увенчана със стрък гъста козина.

— Платото е пълно се тези животни, особено многобройни са близо до Съдбовните планини — обясни Жул Тибо. — За щастие рядко се събират на глутници, иначе щяха наистина да са опасни за самотните търсачи. Момчето имаше късмет, че лъвът ти се оказа наблизо.

— Как се чувства то?

— Ухапано е зле, но доктор Вертес казва, че ще се оправи.

— Съдбовните планини! Откъде се е взело това странно име?

— От МакГрегор, той ги кръсти така. Твърди, че това бил точният превод на местното им име. Да си призная, досега не се бях замислял защо ги наричат така. Повече би им подходило „Мъртвите планини“ или „Планините на отчаянието“.

— Чак толкова лошо?

— Сам ще видиш, когато дойдеш с мен следващия път. Време е да започваме изследвания на ново място. Урвите на платото Вира са достатъчно известни.

— Гледай — каза Жул. — Там долу е селото на стиковете. Познавам вожда им. Искаш ли да го навестим?

Селото, или по-скоро селцето, се беше сгушило в тясна долина, заобиколено от всички страни с дървена ограда и дълбок ров. То имаше не повече от петнайсетина къщи, или по-точно колиби от глина и камъни, покрити с големи листа, подредени по подобие на керемиди. На площадчето посред селцето можеха да се видят няколко необикновено тънки и високи фигури.

— Честно казано, Старджън ми е забранил да общувам с тях, но нека приемем, че паметта ми е слаба. Да слезем при тях, Жул!

Когато се приближиха до селото, тясното мостче над рова беше вдигнато припряно, а в земята пред тях се забиха няколко стрели.

— Дявол да го вземе! Това е заради твоя лъв. Съвсем забравих за него. Почакай ме тук.

Жул спокойно тръгна напред, като подвикна нещо на езика на туземците. Стрелите престанаха да свистят, над дървената стена се показва глава. Тераи взе бинокъла, за да я разгледа по-добре. Главата бе карикатурно подобие на човешка, с перчем зеленикави коси, две дълбоко хлътнали очи, дълъг тесен нос, уста, подобна на цепнатина и брадичка като галош. Приличаше най-вече на отражение на човешка глава в кривите огледала на смеха, толкова бе тясна и немислимо изтеглена.

Жул викна на Тераи:

— Всичко е наред, идвай. Само остави Лео навън... поне днес.

За да мине през ниската и тясна врата Тераи трябваше да се наведе. Жул стоеше обкръжен от туземци и геолога веднага разбра защо ги наричат стикове — наистина приличаха на въпросните спортни принадлежности, но много повече напомняха за земните насекоми, наречени богомолки. Правите им нежни крака тъпчеха земята с тесни стъпала, ръцете им завършваха с мършави като на скелети китки с по шест дълги пръста. Стиковете носеха къси полички и бяха въоръжени с лъкове и стрели с каменни накрайници. Някои от тях имаха и метални ножове, които от многократното точене се бяха превърнали в нещо като италиански плоски стилети. Тераи веднага ги позна — такива ножове се доставяха на безценица от Земята и планетата Англия, само и само да се избавят от излишъците. Най-високият туземец достигаше гърдите на Тераи.

Жул говореше с усилие и неуверено произнасяше съскащите и щракащите думи.

— Опитвам се да им вгълпя, че твоят лъв е приятел — обясни той, — но за беда Лео твърде мяза на един от тукашните хищници. Наистина, отдавна вече ги няма по тези места, но изображението на звяра краси олтара в техния храм. Затова са убедени, че Лео е *шуинга-гха* и ако си нямаш друга работа, седни да им обясниш, че не е така!

Към групата туземци лека-полека започнаха да се присъединяват жени, а след тях от всички страни се посипаха и дребни дечица, стремителни и чевръсти като зелени гущерчета, изправени на задните си лапки. Един от малчуганите застана пред Тераи, огледа го от краката до главата, завъртя се на едно място, разсмя се напълно

човешки, а после извика с пронизителен глас нещо, което развесели туземците.

— Какво им каза? — попита Тераи.

— Не го разбрах напълно. Зная само няколко техни думи. Но май детето каза, че си най-голямото животно, което то е виждало през живота си.

— Хм... Случайно да знаеш кой им е дал тези ножове?

— Ние, рудотърсачите. Стиковете са добри момчета и често ни служат като водачи. Живеят от лов, макар и да отглеждат малко растения. Тъъ... те измират. И ние от Земята нямаме пръст в това! Върнали са се в каменния век и са го сторили далеч преди ние да дойдем на тази планета. Останали са малцина от тяхната раса и са напълно безобидни. И понеже никой не се кани да заселва Офир II, тихичко ще си изчезнат от само себе си, без никакви трагедии.

— Но защо измират? Погледни колко много деца имат и всичките са живи и здрави на външен вид!

— Те често умират, преди да достигнат зрелостта си. Никой не знае защо. Този свят принадлежи на ММБ, а компанията никак не се интересува от ксенология. Вълнуват я само печалбите. Тук никой и никога не е изучавал стиковете. МакГрегор твърди, че известно време след обряда на посвещението те извършвали масови самоубийства. И май се досеща за причината. Но по-добре го попитай сам. На тази нещастна планета той е единственият специалист по стиковете... А засега — погледни възрастните!

В сравнение с веселите и енергични деца, мъжете и жените със своите удължени лица и уморени пестеливи движения изглеждаха невероятно унили и слабоподвижни.

— Някаква болест ли?

— Неизвестно. Доктор Вертес се опита да открие причинителя, но не успя. Пък и няма необходимото оборудване, а Старджън гледа накриво такива изследвания. Напразна загуба на време, така смята.

— Добре, ще разпитам Мак. Ще го помоля да ме научи на техния език. Този народ ме интересува. Колко са?

— На изследваната част на континента открихме десетина обитаеми села и голямо количество напуснати градове. На други места не сме ги виждали. Но някога са били велика раса. Цялата планета е

покрита с развалини от строежите им. Ти сам ще видиш руините на огромнен град на платото Вира. Утре ще бъдем там.

На сбогуване Жул каза няколко думи, които останаха без отговор. Излязоха през ниската вратичка на селото. Лео ги посрещна с недоволна продължителна прозявка, а после отиде до вратичката и най-нахално я опика.

— Лео! — възмути се Жул.

— Той е обиден, че сме го оставили въвн — разсмя се Тераи. — Затова остави своя белег, да се знае докъде стигат неговите ловни предели — и това село влиза в тях!

На следващия ден от върха на хълма видяха древния град, разположен в низината по източния бряг на голямо синьо езеро. Руините тънеха в гъста растителност, но тук-там изпод зеления покров се издигаха отделни кули. „По земни стандарти — прецени Тераи, — този мъртъв град би събрал от триста до петстотин хиляди жители“.

Те слязоха в низината и проникнаха в града, като си пробиваха път с удари на мачете. Улиците под нозете им бяха постлани с потънал в мъхове камък. Разгледаха чудатия паваж едва в центъра на града, близо до езерото. Беше толкова добре направен, че и след векове растенията не бяха успели да го разместят.

Десетина улици се събираха на полукръглия крайбрежен площад, от който навътре в езерото се протягаха многочислени пристани и вълноломи. Две кули с фарове, почти незасегнати от времето, пазеха пристанището.

— Ще нощуваме в лявата кула — каза Жул. — Аз често отсядам в нея. Стаите там са сухи, а покривите са здрави и не текат. Древните стикове са умеели добре да строят...

Във фара Тераи докосна майсторски вградените в стената камини. Запита:

— Известна ли е поне приблизително възрастта на този град?

— Да. Когато беше директор, Мак изпрати на Земята растителни образци за радиовъглероден анализ. Градът не е чак толкова древен — около три-четири хиляди земни години. Нещо друго е интересно — изглежда това е първият град, напуснат от стиковете. Колкото е подалеч от тук, толкова времето на напускане се приближава до нашето, сякаш от това място се разпространявало някакво смъртоносно лъчение. На северния материк градовете са били обитавани допреди

две и половина хиляди години. Така или иначе всичко е свършило сравнително бързо. По цялата планета цивилизацията на стиковете е загинала за около шестстотин години. Когато от Ксенологическото бюро към Обединените нации научиха за това, поискаха да пратят насам научна експедиция, но ММБ се възпротиви. Те имат неограничена лицензия и тази планета още четирийсет години ще е под тяхна власт.

Докато Жул подготвяше помещението за нощувка, Тераи и Лео разглеждаха развалините. Геологът искаше да определи нивото на изчезналата цивилизация. Един от запазените домове бе украсен със стенописи и барелефи. На изображенията не се виждаха сложни машини, но навсякъде стиковете бяха обкръжени от домашни животни, сред тях и товарни, които приличаха на коне и бикове. Срещаше се и някакво подобие на кучета, които участваха в лов на *шуинги-гха* — тези хищници наистина приличаха на късолапи лъвове. Стиковете бяха въоръжени с лъкове, копия и своеобразни арбалети с прицелна жога. Някои носеха щитове или защитни нагръдници.

„Непременно трябва да направя разкопки — помисли Тераи. — Но се обзалагам, че не са отстъпвали на европейците от XIV век. Ако се съди по изобразената на стената карта, те са плавали по всички местни морета. И какво се е случило с тази мощна цивилизация? Какво я е спряло преди три хиляди години? Явно са ни изпреварвали — преди три хиляди години на Земята едва е започвал железният век! Моите галски предшественици са се сражавали помежду си, китайските ми предци едва са учили философия, по маорска линия гените ми още не са били тръгнали от Азия, а що се отнася до индианските ми прадеди, само великият Маниту знае какво всъщност са правили!“

Той се върна и разказа на Жул за наблюденията и хрумванията си.

— Да, знам го онзи дом. Има и други, където са оцелели даже дървените подпори и греди. Направени са от дървото гая, което е много устойчиво и мъчно гние. Използваме го за крепеж в подземните галерии. Ами какво ще кажеш за керемидите? Обърна ли внимание колко плътно се застъпват? Дори ураган не може да ги събори. Като каменари са били превъзходни и са зидали за векове — като нашите

египетски майстори или пък строителите на средновековни катедрали. Но така или иначе за цивилизацията им не знаем почти нищо.

Прекараха спокойна нощ в сухата и добре изолирана стая на кулата. Преди да заспи, Лапрад неволно се възхити на елегантните линии на ъгловидните сводове в помещението. На сутринта напуснаха града. Тераи започна истинското си запознаване с Офир II.

Отначало пътят им минаваше през гора, после започна обширна зелено-ръждива савана, накрая се появиха дълбоки каньони, начупили реката Ото-Ото с великолепни водопади. Слънцето палеше безброй дъги във висящата над тях мъгла водни пръски. Тук-там по протежение на древния обрасъл с трева път се виждаха развалини на отделни ферми или охранителни постове. Нощите, когато луните се гонеха една друга и хвърляха многочислени подвижни сенки, бяха така прекрасни, че пътниците не успяваха да заспят, независимо от умората. През деня често връхлитаха бури и тогава реките набъбваха — опитай се да ги преминеш! — и им се налагаше да чакат докато водата спадне. А после започнаха изкачване през девствени гори към подножието на Планината на Съдбата. Но оттам се върнаха назад по долината на река Берое, пресякоха Каньона на мъртвеца — някога тук бяха намерили труп на рудотърсач, наполовина изкълван и оглозган от разни птици и хищници. Накрая се изкачиха на платото Вира, където ги очакваше вертолет, който щеше да ги върне обратно в Джонвил.

А после се заредиха дълги тягостни дни, изпълнени с обработка на резултати, прецизиране на карти, анализ на образци, предварително нанасяне контурите на находищата и други рутинни лабораторни дейности. Личеше, че Планината на Съдбата е богата на разнообразни руди и Тераи реши да съсредоточи следващите си изследвания в този район. Но не бе забравил и тайната на стиковете и затова една вечер се отби у МакГрегор. Старецът седеше на масата и четеше. След побоя в бара бе спрял пиенето и почти не излизаше от къщата си.

— А, това си ти! Какво пък, първата дума е твоя. Вече не се сещам, кой кого трябваше пръв да навести, ти мен или аз... Всичко не може да се запомни! Впрочем, няма значение. Дошъл си да учиш езика на стиковете, нали?

— Как се досети?

— За много неща се досещам, Лапрад, за много зная, но бих предпочел да не зная... или да забравя! Остават ни още четири месеца, а езика на пухите никак не е лесен. Но аз ще ти предам основите, а ти сам ще продължиш, когато... когато мен повече няма да ме има. Къде беше напоследък?

— Предприех с Жул едно разузнаване на Планината на Съдбата. Изглежда там има богати рудни находища.

— Да, така е. Аз лично съм бил там, минавал съм първата планинска верига и дори съм стъпвал зад Бариерата! Стигал съм до безименния приток на реката Фаво, която по на юг се влива в Саро. По-добре да си бях счупил краката преди това!

— Защо? И защо не си оставил записки в кантората, щом си бил там? Никой друг не е изследвал този район...

— Безполезно е да ме питаш за това, Лапрад! Няма да ти отговоря. По-добре да се захванем с езика на пухите, нали затова си дошъл? Като начало — в него има седем времена...

Това бяха удивителни уроци! Тераи владееше седем земни езика и в това отношение беше способен ученик, но речта на пухите наистина се оказа невероятно трудна. При това МакГрегор се прояви като странен учител. Понякога с часове обясняваше някое сложно време, но още по-често го избиваше на спомени за геоложките изследвания на Офир II или на други планети. Тераи не се дразнеше от тези отклонения, тъй като черпеше от тях много полезни сведения. Във всичко, свързано с практическата геология, МакГрегор беше ненадминат. Но... Старецът често млъкваше посред някое изречение и дълго гледаше пред себе си, сякаш в някаква бездна, после се стряскаше и продължаваше разказа си, без да се обърква или да греши. Веднъж след подобна продължителна пауза внезапно изруга и с тъжен глас рече:

— Разбираш ли, момчето ми, аз ще умра на 17 януари 2224 година точно в осем часа и двайсет и пет минути. Но така и не зная как ще стане това. И живея в истински ад! Негодникът можеше и това да ми каже! Пък може и да ми го е казал, а аз да съм забравил.

— Кой е „негодникът“? — запита Тераи.

— Не питай, Лапрад! Никога няма да ти кажа. И ще е лудост да настояваш. В това има нещо страшно, магьосническо... Послушай ме,

отлети веднага далеч оттук веднага щом ти свърши договорът. В космоса има безброй други планети...

Така МакГрегор за предпоследен път спомена за очакващата го съдба.

Дойде ден, в който Тераи се почувства достатъчно напреднал в езика и реши отново да посети селцето на пухите. Като предлог за това изтъкна, че трябва да направи някаква проверка, качи се на един вертолет, като остави Лео под надзора на Ана. Паралъвът и девойката бяха успели да се сприятелят и често се разхождаха след мръкване.

Вертолетът не изплаши пухите. Някои от тях дори бяха успели да летят с машината в качеството си на водачи. Но приеха Тераи сдържано. Недоверието им се разсея, след като той им обясни, че е дошъл от името на МакГрегор. Тогава го поканиха да влезе в голямата къща. Докато седеше до огъня и пушеше лулата си, домакините меланхолично дъвчеха зелени листа „шамбала“.

Едва при второто си посещение, когато се почувства достатъчно уверен да води разговор и щом усети, че туземците вече се отнасят дружелюбно, той се реши да зададе на вожда въпроса, който отдавна го мъчеше:

— Кажете, Ихен-То, ако това не противоречи на вашите обичаи, защо, за разлика от вашите радостни и щастливи деца, вие сте така печални? Да не е заради някаква болест?

Вождът дълго мълча, преди да отговори:

— Съдбата им не е прочетена!

— Прочетена? От когото?

Ихен-То три пъти склони почитателно глава, докосвайки с острата си брадичка гърдите, гонейки по този начин злите духове.

— Ти не си от нашия закон. Не си минал през изпитанията. Чуй ме, не ходи повече из планините, зад които залязва слънцето, не ходи към Планината на Съдбата! Не пресичай Барриерата!

Тераи знаеше, че Барриера се нарича един хребет със стръмни склонове, откъдето извира Берое — беше зърнал тази каменна стена по време на експедицията с Жул Тибо. По данни на въздушното разузнаване зад Барриерата от юг на север лежеше дълбока долина с безименния приток на Фаво, за който спомена МакГрегор. Зад долината имаше още една планинска верига, от която до края на континента се простираше западната равнина. МакГрегор беше

преминал от другата страна на Бариерата и оттогава казваше, че знае деня и часа на своята смърт. А сега Ихен-То обясняваше безгрижността на децата на племето с това, че съдбата им не е прочетена, и заклинаше Тераи, който „не бе минал изпитанията“, никога да не преминава Бариерата. В това имаше нещо странно, дори зловещо. Но Лапрад знаеше как реагират хората, когато нещо засегне вярванията им, и затова реши засега да не задава повече въпроси.

Наближаваше съдбоносният 17 януари. Тераи чакаше тази дата с тревога и любопитство — ще се сбъдне ли предсказанието на МакГрегор? Още няколко пъти посети селото на пухите, но не направи и стъпка към разбулване на тайната им. Туземците бяха гостоприемни, даже свикнаха с Лео, но веднага замлъкваха, щом се станеше дума за Съдбовната планина или дори за нещо, което се намираще на запад от тяхното плато. Но от откъслечни реплики Тераи установи нещо любопитно — щом достигнеха определена възраст, всички без изключение деца на пухите извършваха поклонение в планините, а след няколко дни се връщаха само част от тях.

На шестнайсети януари, когато Тераи се готвеше да обядва, чу леко почукване по задния прозорец, който гледаше към гъсти храсти. За най-голямо удивление там се оказа Луиджи.

— Да не си забравил къде се намира вратата, момко? — учуди се домакинът.

Младият Луиджи, искрен почитател на атлета, често му идваше на гости.

— Тихо! Може ли да вляза през прозореца?

— Хм. Щом предпочиташ — разбира се! Но защо е тази тайнственост?

С един скок Луиджи се озова в стаята и като се убеди, че отвън никой няма да го види, заговори:

— Праца ме Ана! Тя те обича и... Знаеш ли, ако беше обърнала внимание на някой друг, щях да ревнувам!

Ана и Луиджи наскоро се бяха сгодили.

— Няма основания за ревност. Но какво иска Ана?

— Да те предупреди. Днес сутринта е подслушала разговор между двама мъже. Старджън, директорът, им е заповядал да застрелят Лео.

— Да застрелят Лео?! От къде на къде!?

— Не зная. Може би така иска да те накара да отлетиш. Или с цел да се намесиш, за да пречукат и теб. Хората говорят, че ти трябва да си директор, а не той!

— Това вече си го измисляш, Луиджи! Наистина Старджън никак не ми е симпатичен и ми отвръща със същото. Но да извърши престъпление, понеже не ме харесва? Сигурно знаеш, че Лео се намира под охраната на Закона за правата на разумните същества от 2080 година! Вярно, този закон често го нарушават, вземи за пример Тикан, където наемниците на ММБ убиваха безнаказано. Но в нашия случай... просто не виждам причини!

— Ана е подочула това-онова. Изглежда мотивите са свързани с плановете ти да изследваш Планината на Съдбата.

— Така ли? Интересно. И кои са тези хора?

— Не ги е виждала преди. Казва, че са чужденци.

— Че откъде ще се вземат? Ти дежуриш на космодрума и знаеш, че от два месеца тук не е кацал нито един звездолет.

— Вероятно са кацнали на друго място, а дотук са пристигнали пеш или с вертолет. Вчера три машини излетяха и се върнаха извън работния график.

— Аха... Това вече е сериозно, Луиджи. Може ли Ана да ми ги покаже или да ги опише? И кога се канят да ни очистят?

— Утре! Но тя не знае точно кога и къде.

— Добре. Сега бягай обратно! И гледай никой да не те види. Ако всичко, което ми каза, е истина, рискуваш не по-малко от мен. Благодаря ти! Днес е вече късно, но утре рано ще се опитам да се видя с Ана насаме. И ако ни видиш в някое потайно ъгълче, моля те, не стреляй, ревнивецо!

На срещата Ана потвърди всичко, което му бе разказал Луиджи, и допълни още много подробности. Вчера сутринта в кръчмата са закусвали онези двамата. Те седнали в най-далечния ъгъл, като не подозирали, че от стаята, където девойката този ден писала писма на своите австралийски роднини, ги отделя само тънка дъсчена преграда. Отначало тя не обърнала внимание на полугласния разговор оттатък, но по едно време съвсем ясно чула фразата: „... и да убиете онзи гаден лъв“. Тогавя тя долепила ухо до стената и напълно разбрала продължението:

— Не чатнах обаче, защо директорът толкова настоява? — удивлявал се един от тях.

— Не е наша работа, Джо. Старджън плаща и то добре. Дреме ми с какво онзи му е бръкнал в здравето!

— Изглежда със стопанина на звяра няма да е лесно. Той е спортист, при това шампион! А и лъвът не се отделя от него.

— Ха, та ние сме двама! Единият ще оправи баровеца, другият — звяра. Мисля, че ако *ни се наложи* да пречукаме този Лапрад при законна самоотбрана, директорът хич няма да ни се сърди. Щом босът е забранил на отрепките да си пъхат гагата в Планината на Съдбата, значи така трябва!

— И кога мислиш да почваме?

— Още утре.

В този миг Ана чула монета да се удря в стъклото и побързала да отиде в залата, като викнала на майка си: „Не се безпокой, сама ще уредя сметката!“. Тя отишла до масата, когато двамата мъже вече ставали и докато ѝ плащали, успяла добре да ги разгледа.

— Единият е висок, не колкото теб, дълъг и слаб, кестеняв с черни мустаци, носи сив туристически костюм. Другият е по-дребен, русоляв, с изкривен нос и е облечен като работник... Тераи, чуй още! Докато високият прибираше рестото, сакото му се разтвори и аз видях под него кобур! Пистолетът май е такъв дето стреля с лъчи, нали разбираш...

— Лазер?

— Да, да, лазер!

— Сигурна ли си, Ана?

— Да, преди няколко години — тогава бях още малка — тук кацна кораб на Звездната стража. Един офицер ми показваше как се стреля с лазер. Затова съм сигурна!

Тераи подсвирна през зъби. Никой на Земята, освен полицаи и военни, нямаше лазери, а в космоса — само Звездната стража. За всеки друг притежаването, носенето и употребата на лазерен пистолет се наказваше с петнайсет години затвор, понеже такова деяние се смяташе за тежко престъпление. Дори полицията на ММБ не разполагаше с лъчеви оръжия... поне официално.

Тераи решително стисна трепналите ръце на девойката:

— Ана, благодаря, твоето съобщение за мен и за Лео означава живот. Но те моля да не говориш с никого и двамата с Луиджи да се държите колкото се може по-далеч от тези неща.

— Бъди внимателен, Лапрад. Тези хора имат вид на истински убийци!

Тераи се прибра силно притеснен. Провери револвера си, макар да не хранеше особени илюзии — куршум срещу лазерен лъч бе прекалено неравностойно! Видя, че Лео също нервничи. Лъвът сновеше из стаята и от време навреме издаваше глухо ръмжене.

— Лео, приятелю, положението става напечено! Двама джентълмени са хвърлили око на кожата ти, сигурно искат да направят килим от нея. Хвърлили са око и на моята, но представа си нямам за какво ще я използват. Определено ще я похабят. Както и твоята. Не, Старджън не е фундаменталист като онези гадове, които убиха нашите родители. Ти му пречиш с нещо, аз — също. Но с какво? Добре, ще постъпим така... Тези мерзавци едва ли някога са ходили на лов за лъвовете, а паралъвовете не са и виждали, затова не знаят на какво си способен в храсталаците или в горите. Там ще се скрием за няколко дни. Но отначало трябва да се подготвим за тази разходка и да се видим с дядо Мак. Той може да ни даде някакъв разумен съвет.

Минаваше осем часа, но угриженият Лапрад напълно беше забравил за съдбовния ден и час. Предполагайки, че двамата негодници няма да го нападнат посред бял ден — в края на краищата заповедта на Старджън се отнасяше единствено за лъва, — той изпрати Лео да заобиколи през храсталаците, уверен, че нито един земен ловец не би го открил там. Сетне тръгна към МакГрегор.

Старецът седеше на масата и пред него стоеше бутилка с истинско уиски, а малкият магнетофон тихичко свиреше шотландски мелодии.

— Ти ли си, Тераи? Днес няма да има урок по езика на пухите... не остана време. Днес е съдният ден и почти настъпи съдният час... Не знаех ще дойдеш ли, гласът предсказа само моята съдба, но ми се струва, че тя някак е свързана с твоята. Може би и ти днес ще умреш? Как да е, щом си тук — пейни с мен. Виждам, че си готов за поход. Но нали ще изчакаш края ми? Не бих искал някой равнодушен кретен да ми затвори очите!

— Хм, честно казано, Мак, бях забравил за мрачните ти предсказания. Не зная дали те заплашва нещо, но моят живот е наистина в опасност. Каж ми, какво да правя?

И той с няколко думи разказа на стареца за наемните убийци.

— Мисля... мисля, че идеята да се скриеш за няколко дни е най-умното нещо засега. Онези чакали сигурно ще ви търсят, но сред гъсталака против теб и твоя... Залегни!

Той скочи с протегнатата напред ръка, блъсна настрани Тераи... и падна на масата с черна дупка на челото. В другия край на стаята пламна дървената стена. Лапрад се хвърли към прозореца, светкавично вадейки револвера си. Някакъв човек тичаше ниско приведен в посока към храсталаците. Тераи стреля два пъти в отдалечаващата се фигура и със свирепа радост видя как беглецът подскочи и се търколи в тревата като заек. Почти веднага от същото място се разнесоха вопли на ужас, които потънаха в тържествения рев на Лео.

Тераи сграбчи пожарогасителя и едва след като се справи с пламъците, се извърна към МакГрегор. Бегъл поглед бе достатъчен — старият инженер можеше да почака, защото пред него беше вечността. Тераи хукна навън. Убиецът не дишаше — един от куршумите бе го улучил в гръбнака, другият беше пронизал тила му. Мъртвият бе висок кестеняв мъж, което отговаряше на описанието на Ана. Лазерният пистолет се въргаляше на земята на няколко крачки от него.

— Лео! — повика Тераи.

Вместо отговор чу ръмжене. След миг геологът завари своя приятел да облизва лапата си, а пред него лежеше втори труп — русоляв мъж, също въоръжен с лазер. Не беше изпуснал лъчевия си пистолет, дясната му ръка изстиваше, стиснала дръжката в предсмъртна конвулсия. Тежката лъвска лапа бе обезобразила лицето му.

Тераи се наведе, вдигна лазера, пъкна го в джоба си, после претърси трупа. Намери резервен енергопълнител и също го взе. Русолявият се оказа въоръжен и с обикновен пистолет.

„Нищо чудно да е възнамерявал да го подхвърли до моя труп, стига да беше успял... — помисли си Лапрад. — Нещастник!“

Лео разказваше с леко ритмично ръмжене.

— Видя ги и тръгна по следите им — проговори накрая Тераи. — Стрелецът е бил далеч и ти си пипнал другия. Правилно! Добре си

сторил, Лео. Те убиха Мак, но целеха мен. Исаха и теб...

Отвсякъде притичваха хора, привлечени от гърмежите. Тераи погледна часовника си. Осем и двајсет и седем. Старият Мак умря горе-долу преди две минути...

— Отнесете телата на площада пред канцеларията на директора — каза той на пристигналите рудотърсачи. — Трябвах им аз, но убиха Мак.

Ропот премина по тълпата, всички в Джонвил обичаха МакГрегор.

— Елате, ще говоря с господин директора!

Старджън вече бе предупреден и ги чакаше пред вратата на кантората си.

— Гледай ти, Лапрад уби още двама... Та ти си чисто и просто хищник! Ей, хора, какво гледате, хванете го!

— Извинявай, господин директоре! — възрази му току-що дотичалият Жул Тибо. — Заблудили са те. Онези, мъртвите, са убийците. Застреляха МакГрегор. С лазер! Лапрад само се защитаваше.

— Ето го оръжието на единия — намеси се в разговора Тераи, — лъчев пистолет, *предполагам* незаконен...

— Само единият?

— Господин директор, какво искаш да кажеш с това? — иронично подхвърли Лапрад. — Нима един лазер не им стига? Сигурно имат високопоставени покровители или пък принадлежат към опасна банда. А може и да си прав, злосторникът, размазан от Лео, сигурно също е имал лазер. Не е изключено при схватката оръжието да е отлетяло някъде из храстите. Изпрати някой да го потърси.

— Ако ти вече не си го прибрал!

— Аз? — възкликна Тераи с вид на оскърбена девица. — И защо ми е? Нима днес не доказах, че истинският спортист не се нуждае от лъчеви играчки?

В тълпата избухна смях. Но Старджън не се предаде.

— Виждам, че си облечен като за поход. Къде ще ходиш?

— На разузнаване. Ти ми каза, че мога да върша изследване по своя преценка.

— На разузнаване? Сам?

— Не, с Лео, моят верен приятел.

— И къде?

— Планината на Съдбата.

Няколко мига директорът гледаше геолога си опулен, накрая почти заквича:

— Забранявам ти!

— Защо? Впрочем, разрешението ти не ми е нужно.

— Няма да ти позволя да ползваш вертолетите!

— Че те не ми трябва. Ако имам нужда от помощ, ще се обадя по радиото на Жул Тибо или на някой друг, на когото имам доверие. А сега тръгвам и нека никой не мисли да ме следва! Случилото се много изнерви Лео. Аз също съм нервен. Но преди всичко да погребем МакГрегор както се полага. Човек, който е бил твой предшественик начело на компанията, господин директоре, заслужава повече от скромно изпращане!

Още на втория ден Тераи и Лео започнаха да изучават Планината на Съдбата. Жул Тибо ги докара със своя всъдеход до края на платото Вира. След като се разделиха с него, те прекосиха предпланините и сега се намираха пред Бариерата — хребет с височина около три хиляди метра, необикновено стръмен и изграден от бляскащи шисти върху гранитна основа. Тераи дълго търсеше проход с бинокъла си.

— Разгадаването на тайната се крие някъде от другата страна на Бариерата, Лео. Именно там е бил старият Мак, тъкмо там отиват младите пухи. Но, дявол да го вземе, как преминават тази преграда? Едва ли по горното течение на Берое... Ние знаем, че там долината свършва с непроходими склонове. И естествено не на север — там скалите са направо отвесни. Следователно, остава юг. Е, значи тръгваме натам и търсим проход!

По високите части на предпланините, където се намираха сега, почти нямаше растителност, само хилави тревички подаваха стръковете си между безформените камъни, излъскани от древен ледник. От север на юг се простираше безводна долина — изглежда тук е минавало старото русло на Берое, помисли Лапрад. По-надолу реката си бе прорязала път през хълмовете и завиваше право на изток. Те се спуснаха в долината. Тук-там растяха дръвчета с перести листа, типични за тези височини. Срецаха се достатъчно много животни.

Тревопасните приличаха на земни овце, а хищните — на нещо като планински вълци. Срецаха се и други зверове, каквито Тераи досега не беше виждал, но не представляваха опасност нито за него, нито пък за Лео. Месото на тревопасните се оказа вкусно, но изискваше продължително варене и добавяне на витаминизирани таблетки. Впрочем, не биваше да го използват за основна храна, понеже месото съдържаше прекалено голямо количество тежки елементи. Но пресният дивеч приятно разнообразяваше дажбите им от обезводнени продукти.

Вървяха на юг няколко дни, докато Лео, който все избързваше някъде напред, внезапно спря и заръмжа призивно. Тераи изтича при него и видя ясно различима пътека, която идваше от изток и отиваше право в скалата. Тръгнаха по нея и скоро се оказаха пред вход на пещера — множество такива черни пасти тъмнееха наоколо по варовиковия склон, издълбан като сирене. Входът се прикриваше от огромна издатина. На площадката отпред личаха следи от безброй огньовете.

— Да, намерихме стана на младите пухи. Тук са почивали, преди да продължат по пътя на тайнственото си поклонничество. Остава ни само да вървим по дирите им и те ще ни отведат към разгадаването на тайната. Така ли е, приятелю Лео?

Лео отговори с кратко ръмжене.

— Какво искаш да кажеш? Че не е така ли?

Пътеката наистина стигаше до пещерата, вместо да продължи нагоре към билото.

— Какво пък, значи някъде наблизо пътеката се раздвоява. Пропуснали сме го... А тук са идвали само да пренощуват с удобства... Май пак не сме стигнали до търсеното... С кое не си съгласен?

Лео подуши земята и без да отговори тръгна навътре в пещерата. Тераи го последва и скоро намери в една тъмна ниша огромна купчина факли и снопове дебели свещи от растителен восък, с които пухите осветяваха своите жилища.

— Ето какво било! Външен път през Барьерата няма, пещерата минава като тунел под планината. Надявам се, че ще се справим. Тези тънки и гъвкави същества са родени спелеолози. Уви, за разлика от нас с теб!

Тераи извади от торбата си атомен фенер и тръгнаха към дълбините на планината. Отначало беше лесно — пред тях се простираше дълга суха галерия с мъртви белезникави сталактити. После започнаха затрудненията и Тераи на два пъти се принуди да използва молекулярната сонда, с която да разшири прохода. Накрая се оказаха в голяма зала с гладко подземно езеро, край което пренощуваха.

И тук не бяха първи. Смет и обгорели остатъци от факли подсказваха, че поклонниците-пухи също са спирали тук на почивка.

По-нататък не срещнаха наистина трудни проходи — очевидно тесните места са били разширени в далечните стари времена с метални кирки, чиито следи още личаха по варовиковите стени. Червени знаци по стените предупреждаваха за опасните места, а там, където зееха дълбоки ями и цепнатини, бяха направени примитивни перила. Веднъж пресякоха малък мост над пещерна пропаст, който съвсем наскоро е бил укрепен с нови дървени греди. Всичко това говореше, че пухите редовно минават по този път и го поддържат непрекъснато.

В края на втория ден отново видяха светлина. Слънцето залязваше над блатиста и гориста местност. На отсрещния бряг на ленива река дърветата се катереха по склон на трета планинска верига, значително по-ниска от Бариерата.

Пещерата, от която излязоха, беше доста по-малка от първата и входът ѝ гледаше точно на запад. Тук се настаниха за нощувка.

Последните отблясъци на деня Тераи използва, за да огледа подстъпите към пещерата. Спусна се по пътеката, която тук беше почти напълно обрасла с трева. На петдесетина метра надолу тя се сливаше с друга пътека, много по-широка, идваща от юг. Лапрад се върна в пещерата убеден, че целта е близо.

Нощта се оказа ужасна. Малко след залез повя вятър, който бързо се усили, виеше в клоните на дърветата и със свистене гънеше храстите до земята. После се изля истински порой, който ги прогони във вътрешността на пещерата — през входа проникваше вода на талази. Завит през главата, Тераи спеше неспокойно и трепереше, макар Лео да го загриваше с тялото си. Лъвът се въртеше и от време навреме глухо ръмжеше насън. Преди разсъмване странно чувство обхвана Тераи — сякаш някой го караше по-бързо да запали огън и да приготви закуска, преди да е изгряло слънцето. Струваше му се — сам

не знаеше защо, — че трябва да проникне в тайната на пухите колкото се може по-скоро и то непременно днес. Някаква незнайна сила го караше да действа трескаво, влечеше го напред и това усещане се усилваше с всяка минута. Лео, изглежда, чувстваше нещо подобно, защото едва излапа своето парче сурово месо, веднага тръгна към гърлото на пещерата, като ръмжеше призивно.

— Добре, Лео, тръгваме! Не зная какво ще намерим — съдбата си, както я намери старият Мак, или смъртта, както многото пухи, но съм сигурен, че това ще стане днес. Проклет да съм, ако разбирам откъде съм толкова сигурен!

Дъждът спря. Жалката зора никак не можеше да си пробие път през облаците над Барьерата. Почвата под краката приличаше на напоена с вода гъба, от дърветата върху пътиците се отцеждаха същински душеве. Лео веднага се намокри и козината му прилепна по тялото, но той сякаш не забелязваше влагата, продължавайки упорито да върви напред. В пътеката, по която вървяха, се вливаха други пътеки, от което тя ставаше все по-широка. Тераи следваше Лео с карабина в ръката и със затъкнат в колана лазер, готов да посрещне всякаква изненада. Така продължиха няколко часа и не виждаха нищо друго, освен пътеката и мокрите храсти отстрани. Не се мярна нито едно живо същество, само редки бръмбарчета лазеха в цепнатините на дървесната кора.

По пладне спряха пред издатина от пясъчник и седнаха да похапнат. Докато вървяха, гонещата ги напред тревога утихна, но скоро този неразбираем зов отново се пробуди, съпроводен от усещане, че губят ценно време, че трябва да вървят и то все по-бързо, без да спират никъде.

Към два часа следобед достигнаха една висока четирийсет метра скала, която преграждаше пътеката. Около нея нямаше растителност, освен тук-там по някое хилаво стръкче трева. Лео без колебание зави наляво, където се виждаше диагонално издълбана в отвесната стена каменна стълба с високи стъпала. Тераи го спря.

— Чакай, Лео! Нека погледна... О! Това...

„Това“ се оказа огромен куп скелети с тънки кости.

— Ето значи каква била съдбата на онези, които не се връщат — измърмори Тераи. — Те се хвърлят от върха на тази скала. Самоубиват се. Но защо?... Или пък ги блъскат надолу?

В дълбините на съзнанието слабото гласче на предпазливостта му казваше да спре и колкото се може по-скоро да бяга оттук. Но Лео вече се катереше по стълбата. Тераи вдигна рамене, свали предпазителя на карабината и последва приятеля си. Стъпалата бяха толкова изтъркани и хлъзгави, че докато ги изкачваше, Тераи завидя на четирите крака на Лео. Накрая стигнаха една напълно равна площадка с навес, издълбан в скалата. В края на площадката зееше гърлото на пещера. Лео го чакаше и нетърпеливо размахваше опашка.

Тераи се насили да спре. Тази площадка, както и геометрично правилния отвор на пещерата не беше направена нито от съвременните пухи, нито от техните предшественици. Малко по-навътре, където не достигаха дъждовете, варовикът беше отрязан невероятно гладко, сякаш полиран.

— Тук не е минало без молекулярна пила — каза на висок глас Тераи. — Лео, трябва да бъдем предпазливи. Тази галерия не е създадена нито от туземците на Офир, нито от земляните. А досега не сме открили следи от други страници на Вселената. Наистина, някои извънземни раси разполагат с космически кораби, но само междупланетни. Само ние сме способни да преодоляваме междузвездните бездни! По-точно казано — бяхме само ние... Защото тези, които са създали това, са ни изпреварили поне с хилядолетие!

Лео изръмжа.

— Искаш да вървим напред? И аз искам. Точно това ме безпокои. Някаква сила ни влече вътре и ни кара да забравяме за предпазливост, все едно ни хипнотизира... Там, в дълбините, има нещо неизвестно за нас и то изглежда опасно. Не, Лео, връщаме се! Ще дойдем тук отново, но с помощници и тогава...

И тогава той усети властта на неизвестното. Против волята му краката сами понесоха Тераи в дълбините на галерията, в тъмнината. Напразно се опитваше да спре — мускулите му не се подчиняваха. А Лео вече беше изчезнал в мрака.

Така вървя няколко минути, после включи фенера — никой не му попречи — и се опита да разгледа барелефите по стените. Бяха различни от онези в мъртвия град, но *нещото* не му позволи да забави крачка.

Малко по-късно пред него заблестя светлина и той се озова в храма.

Но беше ли това храм? Наистина, в дълбочината на огромната зала, ярко осветена от неизвестни източници, се намираше нещо като олтар и лъвът, навел глава, вече стоеше пред него в центъра на червен, инкрустиран в пода кръг. Тераи също пристъпи в кръга и краката му спряха. Стоеше неподвижен, с карабина в дясната ръка и с фенер в лявата. Успя да изключи фенера, но когато понечи да вдигне карабината, ръката му незабавно изтръпна.

— Още не е дошло времето, човеко на съдбата! — раздаде се безстрастен глас, който излизаше — така поне му се стори — от олтара.

Тераи не изпита нито страх, нито удивление. Чакаше спокойно и това спокойствие му бе внушено от същата тази сила, която го бе довела тук.

— Кой сте вие? Какво искате? — попита той.

— Това е дълга история, която върви към своя край. Скоро ти ще ме унищожиш. Ще ме освободиш от робството, което продължава повече от три хиляди години. Не се страхувам да умра, защото от трийсет века аз не живея. Питаш кой съм аз? Мозък, биокибернетична машина, единственото предназначение на която е да твори зло — така пожелаха нейните създатели, които изчезнаха отдавна. Ти ще ме освободиш днес преди залез-слънце, но преди това трябва да направя последното зло, защото не притежавам собствена воля от онзи проклет ден, в който акнеаните се появиха в небето на моята планета!

— Коя планета? Офир ли?

— Не, това се случи не на този свят, който ти наричаш Офир. Моята родина сега е мъртво ледено кълбо в дълбините на Вселената. Навярно някога ще го откриете. Вие сте млада раса, в самото начало на разцвета си. Докато вървеше по галерията, аз прочетох всичко в твоето съзнание и зная всичко, което знаеш, зная кой си ти, но зная и кой ще бъдеш. И сега ще ти разкажа какво ще стане с теб, защото в това се състои натрапената ми роля — да нося нещастие, като разкривам бъдещето!

— Като разкриваш бъдещето... Значи МакГрегор е бил тук?

— Да. И още един представител на твоята раса беше тук. Излишно е да споменавам името му, сам скоро ще го разбереш.

— Откриване на бъдещето? Твърдиш... че всичко е предопределено, а свободната воля е празен звук?

— Не. Макар туземците да наричат това място Храм на съдбата — за тях аз съм божество, — свободата съществува. Твоето бъдеще зависи от теб, ти сам си му творец, и твоята воля в достатъчна степен е свободна. Аз не мога да предопределям, мога само да видя това, което ще стане. За това аз пращам моите сетива в бъдещето по линията на твоя живот. Представи си, че ти сам можеш да се пренесеш в бъдещето и да прочетеш своята биография, написана след смъртта ти. Нима това ще ограничи свободата на твоите постъпки?

— Да, защото аз предварително ще зная всичко, което ще направя!

— Не, защото в твоята биография ще бъде написано, че всичко си направил по собствена воля, и това пътешествие във времето също ще бъде записано. Няма никаква съдба, натрапена ти от външни сили. Разбира се, ти ще правиш само това, което е обусловено от твоите гени, възпитание, опит и от личните ти качества. Ти си свободен, защото действаш сам. Твоите действия са предопределени, защото ти си ти — такъв, какъвто са те създали, но и такъв, какъвто сам си се изградил... Времето изтече. Сега ще ти разкрия какво те чака в твоя живот. Особено бъдещето ти на планетата Елдорадо. Гледай в тази блестяща точка. И ти гледай, нещастни лъве, който за беда е престанал да бъде звяр!

... Калейдоскоп от образи, мяркащи се с невероятна бързина, но въпреки това ясни и отчетливи, мигновено се запечатаха в паметта на Тераи. Разговори, пътешествия, дни на сражения, любовни нощи, звезди, небеса, цели години — и всичко само в няколко секунди. Новата планета с безкрайни червеникави джунгли, туземците ихамба, неговите спътници и приятели, жена от друга раса, друга жена, красива, русокоса и опасна, любов и ненавист, и Лео, който умираше в неговите крака, покосен от автоматен откос, и млада блондинка, паднала на прага със стрела в гърдите и мъртви очи, вече не виждащи ни черното небе, ни струите дъжд, и огромната вълна мъка и безсилна ярост, и победата накрая, безсмислена и тъжна. После нова приятелка, силна и нежна, и отново сражения и дълъг живот на създател на нова цивилизация, многочислени могъщи синове, красиви и здрави дъщери, верен приятел, идващ от време навреме, и предатели, и нови градове, и опасност, идваща от Земята, и накрая покой и мрак...

Тераи се отърси от преживяното, учудвайки се, че е още жив... още млад... Главата му щеше да се пръсне. Лео ръмжеше, млатейки с лапи муцуната си, сякаш се мъчеше да извади забита стрела.

— Не се терзай напразно, Лео! Ще трябва да се научим да живеем, знаейки своето бъдеще. Ние с теб ще се справим, защото...

Той млъкна, без да довърши. Та на Лео му оставаха само десет години живот. Той ще умре на Елдорадо, спасявайки живота му.

Болката в главата мина. Върна се спокойствието, внушено му от съществуването, което се криеше зад олтара.

— За последен път върша зло — каза гласът. — Преди да ме унищожиш, искам да ти кажа още нещо. Ще умреш на сто двацет и четири години, могъщ, любим и... самотен, както са самотни всички разумни същества. Но все пак не чак толкова самотен като мен, защото аз съм последният и с мен ще умре и моята раса.

— Кой си ти?

— Аз бях разумно същество на планета, която ние наричахме Риа. Цивилизация ни процъфтяваше, стояхме на прага да открием тайната на междузвездните полети, когато се появиха онези, другите... акнеаните. Те унищожиха нашата раса, планетата и всички колонии в нашата звездна система. Никой не се спаси! Малкото пленени бяха пощадени, но на жестока цена — за да бъдат използвани мозъците им. Аз бях един от тях. Наричаха ме Фленг-Ши... И това беше преди три хилядолетия. Приспаха ме, а когато се събудих, се оказах част от огромен компютър и далеч от моя мъртъв свят. Така станах Злото на Офир. Скоро хипнотичната ми сила ще изчезне и ти ще ме унищожиш.

— С каква цел са постъпили така с теб?

— Моите господари принадлежаха към измираща раса. Независимо от огромните си знания, акнеаните нито можеха да забавят, нито пък да спрат гибелта си. Израждането им бе необратимо. От стотици векове те владееха цял сектор на Галактиката. И когато осъзнаха, че са осъдени на изчезване, направиха така, че нито една друга раса да не може да заеме мястото им. В безсилна ярост те търсеха планети с разумни същества — едни унищожаваха, на други строяха Храмове на Бъдещето както тук, на Офир.

— И планът им... проработи ли?

— Тук — да. Пухите бързо се развиваха. Но след появата ми само за няколко години бяха сломени и се върнаха в каменната

ера. Те изчезват, не е ли истина?

— Така е!

— Малко са съществата, които могат да понесат бремето да знаят своето бъдеще.

— Но тях никой не ги кара насила да идват тук!

— Никой, освен хипнотичното ми поле, което бе достатъчно мощно, особено в началото. А освен това съществува притегателната сила на тайната, на която човек трудно може да се противопостави. Достатъчно бе да дойдат при мен техните управници и веднага останалите ги последваха. И с упадъка и разрушаването на цивилизацията аз ставах все по-всесилно божество. Отначало при мен идваха за съвети, а после това се превърна в обред на посвещение. Навярно така е ставало и на другите планети.

— За щастие акнеаните не са намерили нито Земята, нито Тиксана, нито...

— Най-вероятно са изчезнали преди да ви открият. Аз, изглежда, съм последният Храм на Бъдещето. А и на мен ми остана малко време, дори и ти да не беше дошъл, човеко на съдбата. Знанията на моите господари са огромни, но и те не могат да си съперничат с вечността. Моята власт с времето отслабваше. Ти я усещаш, но само в близост до мен. А сега тя напълно изчезна и ти си свободен!

Тераи излезе извън кръга, но преди него изскочи Лео. Нищо не го спря. Той вдигна карабината и стреля към олтара.

— Нали виждаш, вече не мога да те удържа. Сега ще намериш една врата зад олтара. Защитният механизъм вече не действа. Ще можеш безпрепятствено да влезеш.

Тераи се изкатери на олтара, видя вратата и я отвори, като натисна с рамо. Слаб лъч премина по пода пред него и безсилно изгасна — защитното поле се изтощи. Геологът влезе в огромна зала, по чиито стени бяха наредени безброй блокове, направени от неизвестен метал. В центъра на залата, върху пресечена пирамида под прозрачен купол, лежеше огромен мозък.

Лапрад спря стъписан.

— Да, човеко, ние бяхме великани, истински великани! Вземи своя лазер и моля те, цели се добре. И не изпитвай угризения на съвестта. Така или иначе аз скоро ще умра. Пращането на сетивата ми в бъдещето иска огромно количество енергия, а ми остана съвсем

малко. Последната изразходвах за теб. Зная, че си мъдър, и се надявам да разрушиш и електронната апаратура, та никоя друга раса да не построи подобни съоръжения. Но... аз не мога да предсказвам бъдещето на цели раси... Цели се точно и... благодаря ти!

Тераи пое дъх.

Вдигна лъчевия пистолет...

И натисна спусъка.

Раздаде се глух взрив и залата се изпълни с миризма на изгоряла плът. Тогава Тераи яростно стовари лазерния лъч по стените, разтопявайки щитовете, изгаряйки кабели, взривявайки блоковете, докато не изтощи и последната батерия на пълнителя. Наоколо се въргаляха безформени, изкорубени и разтопени камари от пъклените устройства. Той и Лео бяха последните жертви на проклетото акнеанско знание!

После двамата — човекът и лъвът — излязоха навън.

Жестоката болка в главата се върна и Тераи ускори крачка. Вървеше механично, отнесено, воден от една-единствена мисъл — да бяга по-далеч от зловещото място, където узна своята съдба! Лео стенеше жално и този почти детски плач така не му подходеше, че Тераи на друго място и по друго време не би се удържал да се разсмее. Но не и сега. Почти не усети обратния път през галерията, а после и през долината, докато не се добраха до входа на пещерата. С огромно усилие успя да събере малко съчки и запали огън. Но и това не облекчи състоянието му. Втрисаше го до гърчове по тялото. Изглежда Лео далеч по-добре понесе психологичния шок. Тераи придърпа към себе си масивната глава на лъва и я замилва.

— Нищо чудно, старче, че след това преживяване пухите на тълпи са извършвали самоубийства! Предсказаха ми много приключения, много мъки и много победи. А какво бих правил, ако ме чакаха единствено поражения и скука? Но може би туземците са се самоубивали, защото са им ги предсказвали? А може и такава да е била наистина съдбата им? Доколко са били свободни в последните си постъпки? Могли ли са, знаейки го, да го изменят? Не мога да мисля за това! О, нещастие, главата ми ще се пръсне от болка!... Ако пухите са искали да живеят, Фленг-Ши не би могъл да им предскаже смърт. Тогава защо са се самоубивали? Какво ще кажеш, Лео? Може би ти е още по-трудно от мен да го разбереш? Идвайки в Храма на съдбата, те

са получавали знание, което ги е тласкало към смъртта, защото са били предразположени към това и тогава наистина Фленг-Ши е могъл да им предскаже, че ще умрат. О, Лео, колко много бих дал да забравя всичко това! Едва сега проумявам защо старият Мак се наливаше като буре без дъно...

Накрая го повали трескав сън. Следващите два дни те унесено се промъкваша по подземния лабиринт, сякаш в кошмарен сън. От непоносимата мигрена Тераи често бълнуваше. А щом болката леко го поотпуснеше понякога, той размишляваше за съдбата и за свободната воля, но намираше само противоречия, задаваше си въпроси в отчаян стремеж да стъпи с ума си на нещо стабилно и логично, но като не виждаше смислени отговори, продължаваше да се върти в страховит омагьосан кръг...

Когато излязоха на бял свят от другата страна на Бариерата, той едва намери достатъчно воля и душевни сили да изпрати сигнал за помощ.

— Докторе, той идва на себе си!

Гласът на Ана го изведе от вцепенението. Той лежеше на легло, край което стояха Ана, Вертес, Жул и Луиджи.

— Къде е Лео?

Отговори му радостно ръмжене. Лъвът избута Жул, надвеси глава над постелята и предпазливо нагласи чудовищната си лапа върху гърдите на Лапрад.

— Е, приятелю, можеш да си горд — изплаши ни всички — каза Жул. — Осем дни бълнуваш! И какви само ги наговори! Ако ти вярваме, всички, които преминават през Бариерата, полудяват, както бедния Мак и нашия директор...

— Старджън ли?

— Да, и той те посети. Ти в този момент разказваше за разрушаването на някакъв си Храм на Съдбата. Директорът побеля като платно, върна се вкъщи и... се застреля. Куршум в челото. Според дневника му и той е бил зад Бариерата. На мен обаче и царски богатства да ми обещават, няма да стъпя там, кълна се!

— Е... сега можеш да ходиш без проблеми. Но там... наистина имаше нещо ужасно, може би най-ужасното нещо във Вселената. То...

предсказваше бъдещето... Аз го разруших... но май прекалено късно. Сега зная...

И тогава изведнъж млъкна. Че какво толкова знаеше? В паметта му бяха останали несвързани откъси! Ще придобие могъщество, ще живее дълго... Но тези образи бяха смътни, неясни... Мина му мисъл, че чудовището — не му помнеше и името! — е изхабило последните си запаси енергия. Може би затова предсказанията му не са запомнени добре? Господи, да можеше да забрави всичко! Ако можеше изобщо да не е било истина!

— Виждаш ли! — възкликна Жул. — Просто си блънувал. Хванал си по пътя блатна треска. Нали, докторе?

— Разумно обяснение, Жул — съгласи се Вертес. — Но в този свят има неща, които не са сънували философите на всички мислеци раси! Кой знае? Дай му възможност да си почине. Поне животът му вече е вън от опасност.

На следващата сутрин Тераи напълно бе забравил подробностите от похода си отвъд Бариерата и до Храма на Съдбата. Помнеше само, че е ходил там, но така, както се помни кошмарен сън, и то разказан от някой друг. Смътно му се струваше, че е имало някакво чудовище, което уж му е предсказало... бъдещето... и толкоз! Чудеше се защо Старджън е сложил край на живота си. Напрягаше мислите си, с което си докара нов пристъп на мигрена и доктор Вертес го нахока. Лапрад се предаде, примири се, че самоубийството на директора ще остане загадка.

Само в романите всичко става ясно в последната глава, рече си той философски и махна с ръка, още повече че ненадейно върху плещите му се стовариха далеч по-реални грижи — пощенски автоматичен звездолет донесе съобщение, че временно е назначен да изпълнява длъжността директор на офирския клон на компанията.

И животът тръгна в отмерен ритъм — работа, обикновени неприятности и обикновени радости. Кумува на сватбата на Ана и Луиджи, често сръбваха с Жул по някоя и друга бира, вземаше участие в младежките състезания по тласкане на гюлле.

Така продължи, докато не пристигна новият директор, а с него и огромен куп списания.

* * *

Една вечер Тераи седеше в своята къща и лениво прелистваше броеве на „Звезди и планети“. Вниманието му бе привлечено от кратко съобщение, което зачете с интерес.

Ставаше дума, че планетата III на звездата Ван Паепа е преименувана в Елдорадо. Междупланетното металургично бюро получило ограничена лицензия за експлоатация. Елдорадо се оказала толкова богата на метали и скъпоценни камъни, че няколкото частни предприемачи, които са работили на нея, са ѝ дали новото име. Била населена с хуманоидни туземци, заради което ММБ се преборила да получи само ограничена лицензия...

— Виж ти, виж ти... — промърмори Лапрад, внезапно спомняйки си за предишния директор.

Лъвът до него отвори едно око, но Тераи мигаше към статията и не го поглеждаше. А после изведнъж се сепна.

Самоубийството... Бариерата... Някакъв храм... Елдорадо!

„Сега ще ти разкрия какво те чака... бъдещето ти... на Елдорадо.“

Смътни образи се замъркаха в паметта му: приключения, битки, любов и мъка...

— Лео, помниш ли?

Лео утвърдително разлюля глава.

На следващия ден Тераи отиде при новия директор.

— Договорът ми изтича след месец — каза той. — Няма да го подновявам. Ще отлетя с „Алдебаран“, който пристига на Офир след пет седмици.

— Но защо, Лапрад? Знам, че не се погаждаше с моя предшественик, но досега си работил прекрасно и си направил много, затова независимо от младостта ти, предлагам да станеш мой заместник.

— Благодаря, мистър Томпсън, обаче трябва да летя на Елдорадо.

— Елдорадо? Къде е това?

— Не зная точно. Това е планета III на звездата Ван Паепа. Нов свят. Там е моята съдба!

Директорът Томпсън озадачено го изглежда. Тераи вече беше забравил за него.

Ван Паепа III, Елдорадо. Там е неговата съдба... Не беше ли съдбата тази, която постави в ръката му списанието „Звезди и планети“ и така само за миг събуди спомените от бъдещето? А може би, уморен от Офир, той сам бе решил да търси промени в друг свят? Кой знае? Бъдещето отново се скри в непрогледна мъгла от объркани и неясни видения, които бързо избледняваха в съзнанието.

Лео чакаше до вратата на хижата.

— Летим на Елдорадо след около месец, приятелю! Какво ще кажеш за това? — провикна се отдалеч Лапрад.

Лъвът тръсна грива.

Той нищо не беше забравил. Той знаеше, че ще умре в този нов свят, накъдето го зовеше Тераи. Но това щеше да се случи след десет години! А десет години за детския мозък са цяла вечност! Уверен в своето безсмъртие, Лео блажено се прозина и мързеливо се излегна на припек.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.